

FIȘA DISCIPLINEI

Estetica filmului

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie în Limba Maghiară
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență (BA)
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istoria artei
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Estetica filmului				Codul disciplinei		HLM2409			
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. univ. dr. Gregus Zoltán								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. univ. dr. Gregus Zoltán								
2.4. Anul de studiu		III	2.5. Semestrul		6	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				72	
3.8. Total ore pe semestru				120	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Videoproiector sau tablă digitală; - Cursul se ține în 4 ore la fiecare două săptămâni
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Se ține în 2 ore la fiecare două săptămâni, împreună cu filmul vizionat

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupoziii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme. C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.
Competențe transversale	CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Familiarizarea cu conceptele și idei legate de teorii și estetica cinematografiei - Cursul are ca scop analiza limbajului cinematografic, stilistica și formele de expresie ale cinematografiei moderniste
7.2 Obiectivele specifice	- În cadrul disciplinei se conștientizează bazele limbajului cinematografic, se fac analize de film care încearcă să aplice aceste idei. Tematica orelor este concepută să prezinte câteva idei fundamentale și productive în procesul de înțelegere a narațiunii și fenomenelor filmice. - Formarea unei raportări conștiente asupra limbajului cinematografic și abilități de a analiza un film cinematografic

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Bazele limbajului cinematografic și a noțiunii filmice	Curs clasic combinat cu vizionări	
2. Limbajul cinematografic: cadre și mișcarea camerei	Curs clasic combinat cu vizionări	
3. Filme de autor, filmul artistic și filme comerciale	Curs clasic combinat cu vizionări	
4. Teoria „filmului poetic” și autoreflexivitate în cinematografie	Curs clasic combinat cu vizionări	
5. Spațiul și timpul cinematografic. Tipologia narațiunii moderne	Curs clasic combinat cu vizionări	
6. Stilistica narațiunii moderniste: forma radicală continuu și discontinuu. Serialitatea filmică	Curs clasic combinat cu vizionări	
7. Narațiuni parabolice ca formele modernismului politic	Curs clasic combinat cu vizionări	
8. Forma ornamentală. Ornamentica mitică și folcloristică	Curs clasic combinat cu vizionări	
9. Modele de narațiune după teoria lui Deleuze	Curs clasic combinat cu vizionări	
10. Spațiul narativ. Structuri locale și globale. forma SAS’ și ASA’	Curs clasic combinat cu vizionări	
11. Rolul timpului în cinematografia modernă.	Curs clasic combinat cu vizionări	

"Imaginea-mișcare" și "imaginea-timp"		
12. Formele experimentale în cinematografie	Curs clasic combinat cu vizionări	
13. Experiența și percepția cinematografică	Curs clasic combinat cu vizionări	
14. Recapitularea cunoștințelor studiate. Concluzie și prezentare în ansamblu ale ideilor studiate		

Bibliografie

Bordwell, David: *Elbeszélés a játékfilmben*. Budapest: Magyar Filmintézet. 1996.

Bódy Gábor: *Egybegyűjtött filmművészeti írások*. Akadémiai. 2006

Burch, Noel: A véletlen és funkciói. In: Kovács A.B. (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Budapest: Palatinus. 2004. 229-248.

Deleuze, Gilles: *A mozgás-kép*. Film 1. Osiris, Bp. 2001.

Deleuze, Gilles: *Az idő-kép*. Film 2. Palatinus, Bp. 2008.

Gregus Zoltán: *Észlelés és értelemképződés a filmművészetben*. Pro Philosophia – Egyetemi Műhely Kiadó, Cluj-Napoca, 2016.

Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006.

Merleau-Ponty, M.: A film és a modern pszichológia. (ford. Morvay Zs.) *Metropolis* 2004/3. 22-29.

Szabó Gábor: *Filmes könyv*. Hogyan kommunikál a film. Ab Ovo, Bp. 2002.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Tematizarea autorului în modernismul cinematografic: Federico Fellini: <i>Nyolc és fél</i> (8 e ½). 1963	Vizionare, analiză și dezbatere	2+2 ore la fiecare două săptămâni
2. Timpul și călătoria mentală: Alain Resnais: <i>Tavalý Marienbadban</i> (L'année dernière a Marienbad), 1961	Vizionare, analiză și dezbatere	
3. Lumea instinctelor și situația închisă: Luis Buñuel: <i>Az öldöklő angyal</i> (El ángel exterminador). 1962	Vizionare, analiză și dezbatere	
4. Problematika Individului modern : Ingmar Bergman: <i>Persona</i> . 1966	Vizionare, analiză și dezbatere	
5. Autoreflexivitate în filmul modern: Antonioni: <i>Nagyítás</i> (Blow-up), 1966	Vizionare, analiză și dezbatere	
6. Modernismul politic: Jancsó Miklós: <i>Fényes szelek</i> , 1969	Vizionare, analiză și dezbatere	
7. Amintiri, vise, idei: Andrej Tarkovszkij: <i>Nosztalgia</i> (Nostalghia), 1983	Vizionare, analiză și dezbatere	

Bibliografie

Gelencsér Gábor: Fellini spirituális trilógiája. In. Uő. *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus. 2005. 31-34.

Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 338-344.

Kovács András Bálint: Mentális utazás. Uő. *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 127-136.

Kovács András Bálint: Képzletbeli idő a Marienbadban. In. Uő. *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 152-153.

Gilles Deleuze: *A mozgás-kép*. Osiris, Bp. 2001. 166-179.

Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 136-139.

Bikácsy Gergely: *Buñuel-napló*. Osiris, Bp. 1997. 248-266.

Susan Sontag: Begman: *Persona*. In: *A pusztulás képei*. Budapest, Európa, é.n. 117-146.

Gelencsér Gábor: *Persona grata*. In. Uő. *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus. 2005. 77-82.

Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 413-421.

Szekfü András: *Fényes szelek, fűjjátok! Jancsó Miklós filmjeiről*. Magvető, Bp. 1974. 83-98.

Bordwell, David: *Elbeszélés a játékfilmben*. Magyar Filmintézet, Budapest, 1996. 142-159.

Kovács András Bálint - Szilágyi Ákos: *Tarkovszkij. Az orosz film sztalkere*. Helikon, 1997. 257-293.

Gelencsér Gábor: Más-világ. Tarkovszkij Nostalgiajától. In. Uő. *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus. 2005. 14-21.

Gelencsér Gábor: Tarkovszkij és a filmidő. In. Uő. *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus. 2005. 22-30.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Abilitățile însușite la curs și familiarizarea cu conceptele limbajului cinematografic ajută și încurajează pe studenții să elaboreze texte de critică sau studii legate de cinematografie
- Participarea la forumuri profesionale și culturale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	Elaborarea unui studiu bazat pe analiza stilistică a unei opere cinematografică	Colocviu	30%
	Cunoașterea bibliografiei de specialitate	Colocviu	30%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea referatelor	Evaluare pe parcurs	20%
	Contribuții individuale la conversații	Evaluare pe parcurs	10%
10.6 Standard minim de performanță			
- Prezență de minim 70% la curs și seminar - Participarea activă la dezbateri			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
								

Data completării:
25.09.2025

Semnătura titularului de curs
Gregus Zoltán

Semnătura titularului de seminar
Gregus Zoltán

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".